

En wat met het water nu ?

Iedereen herinnert zich ongetwijfeld de dramatische overstromingen van eind mei en begin juni 2016 nog, waarbij Moerbeke en Viane zwaar getroffen werden door plotse wateroverlast met catastrofale gevolgen voor een aantal van onze bewoners.

Wat waren de oorzaken ? Wat zijn de gevolgen ? Hoe kan geanticipeerd worden op het fenomeen wateroverlast ?

Door verdere verstedelijking en de invloed van klimaatsverandering op het watersysteem worden we steeds vaker met overstromingen geconfronteerd. We kunnen de risico's op schade door overstromingen maximaal terugdringen als we samen, overheid én burgers, inzetten op voorkomen, beschermen en paraatheid. Het overstromingsrisicobeleid dat Vlaanderen toepast, is dat van de meerlaagse waterveiligheid.

In de visie van de meerlaagse waterveiligheid wordt de strategie van de drie "P's" gehanteerd :

- Protectie : combinatie van maatregelen die de kritieke overstromingen beheersen ;
- Preventie : maatregelen die de schade door overstromingen voorkomen of verminderen ;
- Paraatheid : maatregelen die ervoor zorgen dat we goed voorbereid zijn wanneer een overstroming zich toch voordoet.

De diverse overheden hebben sinds 2016 niet stilgezeten om de problematiek van overstromingen grondig aan te pakken. In het plan van aanpak tegen overstromingen van de stad, zijn bijkomende acties opgenomen :

1. Opmaak van een hemelwaterplan (zie websitestad Geraardsbergen)
2. Individuele bescherming van overstromingsgevoelige gebouwen : adviesverstrekking
3. Betrokkenheid van burgers bij paraatheid optimaliseren
4. Crisiscommunicatie optimaliseren

Het hemelwaterplan is één van de acties waarmee de stad overstromingen wil aanpakken. Het eindrapport van de 1e fase bevat een aantal maatregelen die soelaas moeten bieden voor de locaties die in mei-juni 2016 met wateroverlast te kampen hebben gehad, bv. opvang van afstromend hemelwater, inschakelen van retentiegebieden, herwaardering grachtenstelsel, erosiebestrijding, optimalisering riolering, enz...

Voor wat Moerbeke betreft, werd de volgende situatieschets vooropgesteld :

"Het overtollig hemelwater wordt afgevoerd via de Hollebeek, die de centrale afvoerrader vormt voor Atembeke en Moerbeke-centrum. Ingrepen dienen gericht te zijn op het vrijwaren van wateroverlast in Moerbeke-centrum en in Atembeke. De Hollebeek heeft nog een vrij 'intact' valleigebied, met grote potenties voor waterberging. Het is aangewezen om het

valleigebied van de Hollebeek in te schakelen voor extra waterberging, om zodoende wateroverlast in Moerbeke-centrum te voorkomen.

Op meerdere plaatsen dienen parasitaire debieten afgekoppeld te worden van de riolering. OP een aantal plaatsen kan relatief veel verharde oppervlakken worden afgekoppeld : vooral in Moerbeke-centrum, in Atembeke en in de straten Edingseweg en Dreef. Naast de daken en wegen zou in het bijzonder ook de verharding op het Moerbekeplein kunnen worden afgekoppeld.

Het is aangewezen om het hemelwater van het westelijk gedeelte van Moerbeke-centrum, niet centraal door het centrum af te voeren (zoals in de huidige situatie), maar in de toekomst meer westwaarts af te voeren via (nieuw aan te leggen) grachten. Op die wijze wordt het centrum van Moerbeke ontlast, en kan wateroverlast worden voorkomen of verminderd. Plaatselijk dienen afstromend water en erosie op een brongerichte manier beheerst te worden. Dit is o.a. van toepassing voor de omgeving van de Koppenhollestraat. Op kwetsbare percelen zijn brongerichte maatregelen nodig om erosie te voorkomen. Het afstromend water dient op een 'integrale' wijze opgevangen te worden, waarbij wordt voorkomen dat het versneld zou afgevoerd worden. Indien dit risico bestaat, dient dit gecompenseerd te worden door extra berging te voorzien".

Tal van actoren houden zich intensief bezig met de problematiek van onze waterhuishouding : niet alleen de diverse overheden, maar evenzeer spelers zoals de Universiteit Gent, Aquafin, de Vlaamse milieumaatschappij, e.d.

De Provincie Oost-Vlaanderen is, samen met andere partners, gestart met het FRAMES-project. Het project werkt intensief aan de fameuze meerlaagse waterveiligheid, waarbij overheden, burgers, buurten en bedrijven elk hun steentje bijdragen aan de aanpak van wateroverlast. Dit project wordt daarenboven gekoppeld aan bredere thema's in de buurt zoals veiligheid en groenbeleving. Dit project loopt van 1 oktober 2016 tot en met 31 januari 2020 en focust zich op twee sporen :

- 1) Robuuste bewoners : bewoners worden beter voorbereid op wateroverlast.
 - a) Met de bewoners uit de betrokken buurten wordt via workshops een paraatheidshandboek uitgewerkt ;
 - b) Experts geven advies aan huis tegen wateroverlast
- 2) Robuuste ruimte : er wordt onderzocht hoe de omgeving beter bestand kan gemaakt worden tegen klimaatschokken (zoals overstromingen en droogte). Dit gebeurt via participatief ontwerpend onderzoek met experts, bewoners en andere belanghebbenden.

De dorpsraad van Moerbeke-Atembeke is nauw betrokken geweest bij de overlegmomenten die bij dit project horen. Daarbij is, naast de hierboven omschreven problematiek van wateroverlast in al zijn facetten, eveneens de verfraaiing van het Moerbekeplein en de stationsbuurt ter sprake gekomen. Een verfraaiing die daarenboven de watertoets dient te ondergaan.

Dat het station van Viane-Moerbeke als een zwarte vlek in het spoorlandschap nog aanwezig is, is de schande voorbij. Daarenboven werd de verfraaiing van het station NIET opgenomen in de renovatieplanning van de NMBS. Wel opgenomen (BS 19/07/2019), de voltrekking van de parkeertoren en renovatie van het station Geraardsbergen.

Via FRAMES echter bestaat de mogelijkheid om de renovatie van het station Viane-Moerbeke vooralsnog op de discussietafel bij de NMBS te krijgen. Omdat een eerste overleg met de verschillende betrokken actoren plaats vond op donderdag 28 november, konden helaas nog geen resultaten ervan worden opgenomen in deze brochure.

De renovatie van het station kan evenwel niet losgekoppeld worden van een mogelijke renovatie van het Moerbekeplein en de omgeving ervan.

Wij zijn alvast benieuwd wat er verder uit de bus kan komen. Toch willen wij ons graag engageren om de Moerbekenaren te geven waar zij recht op hebben : een veilige stationsbuurt, met comfort eigen aan de huidige noden, in een aangename en fraaie omgeving, waar het heerlijk toeven is.

Wij houden jullie op de hoogte.

Chris Declercq